

МАЈКЛ ДАВЕНПОРТ, ШЕФ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У СРБИЈИ

Време је да Србија примени ДОГОВОРЕ

Србија је потписала Споразум о Енергетској заједници и у складу са тим би требало да примени Трећи пакет од почетка 2015. године.

Она дели нашу дубоку забринутост и јасно је да подржава територијални интегритет Украјине. Дан Европе је изазов да укључимо све земље Европе у ову породицу — **разговарала Драгана Пејовић**

Две експресно узастопне посете из Брисела могла је да очекује новоформирана Влада Србије. Европски званичници дали су се на посао да у земљама из интересне зоне, а ван Уније, обезбеде што ширу подршку за своју спољну политику према Украјини. Истовремено, одобравање планова владе Александра Вучића из Брисела је допирало и пре њеног формирања. Кетрин Ештон о том одобравању говорила је чак и пред парламентом у коме нема ниједног посланика који се противи интеграцијама у заједницу чија је она висока представница за спољну политику и безбедност. Једва седам дана касније, из посете Штефана Филеа произашло је да ће се придруживање Србије неометано наставити чак и ако након предстојећих избора у Унији не буде његове функције, комесара за проширење. Мајкл Давенпорт, шеф Делегације ЕУ у Србији потврђује за НИН да овим двема посетама Брисел жели да покаже да снажно подржава правац нове владе и њене конкретне намере, посебно у вези са европским амбицијама Србије.

Штефан Филе је боравећи у Београду рекао да је напредак Србије био импресиван, иако реформа судства није завршена, економски параметри су лоши, преведена је тек трећина правних тековина. Шта је импресивно у нашем напретку?

Званичним отпочињањем преговора са ЕУ, Србија је ушла у нову фазу. То не би било могуће без напретка у дијалогу између Београда и Косова, али кључно је, такође, и без наставка рада Владе у оним областима које представљају највећи приоритет за сваку потенцијалну чланицу Европске уније - у областима основних права, реформе правосуђа, борбе против корупције, борбе против дискриминација. Током прошле године, усвојене су нове стратегије и почела је њихова реализација у свим овим доменима, који су нарочито битни због новог приступа ЕУ проширењу. После формирања нове владе, владе која има веома јасну намеру да убрзаним темпом настави пут ка ЕУ, време је да видимо суштинску имплементацију у свим овим доменима.

Сви су свесни тога да ће тек у следећој фази доћи до конкретних резултата тог рада, али без те припреме, коју смо видели током ових година дана, не би дошло до тог следећег корака.

Комесар је, такође, рекао да ће ЕУ пружити стручну и техничку помоћ Србији. Да ли ће нова влада бити за те велике кораке награђена и неком врстом финансијске помоћи буџету? Шта значи стручна и техничка помоћ?

Европска унија већ дуги низ година пружа финансијску и техничку помоћ Србији у различитим областима. Заложимо се за то да заједно са Владом Републике Србије одредимо приоритете који одговарају приоритетима у европским интеграцијама, већ више од 10 година. За то смо издвојили преко две и по милијарде евра. Јасно је да сада почиње нова фаза преговора, почиње фаза координисане имплементације, што захтева и још већи степен координације донација, од стране ЕУ и од других донатора. Наставићемо са програмима, нарочито што се тиче такоз-

Мајкл Давенпорт је британски дипломата, који је пре доласка у Србију водио Директорат за Русију, Централну Азију и Јужни Кавказ при МСП Велике Британије. Служио је у Пољској, Москви, Каиру и водио Одељење за мировне мисије УН. Од 2007. до 2010. саветовао је министре спољних послова о односима Британије и Русије, а од 2011. до 2013. био је амбасадор Велике Британије у Србији

▶ ваних ИПА приступних фондова, на нивоу око 200 милиона евра годишње. Разговарамо са новом владом о овој теми како бисмо определили, на пример, приоритете не само за идућу годину, него и за период од 2014. до 2020. године.

Унија очекује јасну агенду за поглавља 23 и 24, Александар Вучић је помињао скоро отварање поглавља 32, па 35, а често се прича о томе да би 2020. година могла да буде година када Србија улази у ЕУ. Какав ће бити след догађаја?

Што се тиче првих корака, првих техничких процедура које смо почели после одлуке Европског савета прошле године и уочи отпочињања преговора, заједно са преговарачким тимом Србије, урадили смо све по распореду. Почели смо техничке прегледу е у септембру и логично смо имплементирали све што треба у процесима скрининга. Скрининг је урађен за седам поглавља и до краја јуна вероватно ћемо завршити скрининг за 18 од 35 поглавља. То је технички, али веома битан процес у припреми за отварање нових поглавља. Према новом приступу проширењу, први приоритет у нашем заједничком раду биће поглавља 23 и 24. У фебруару је дошло до целог низа стручних мисија у вези са свим елементима из ова два поглавља, чији ће закључци бити кључан елемент у извештајима Европске комисије земљама чланицама. Европска комисија игра централну улогу у свим овим процесима, али су земље чланице, кључне у вези са сваком кораком напред. Чини нам се да је реално, ако све иде по распореду, да дође до суштинског напретка који би вероватно омогућио отварање та два поглавља у првој половини 2015. године. Завршили смо скрининг поглавља 32, у вези са јавним финансијама, и отварање овог поглавља је од великог значаја за финансијске реформе. Скрининг поглавља 35 смо завршили у јануару, сада се припрема извештај земљама чланицама на бази напретка у дијалогу и видећемо када ћемо моћи да творимо и ово поглавље.

Поред Косова, шта ће бити најтеже преговарачке теме за Србију?

Поновићу три елемента која је поменуо комесар Филе. У овом тренутку, прва тачка се тиче економских изазова и ми смо истакли подршку од стране ЕУ општем правцу економских и структурних реформи, које је господин премијер описао у свом експозеу у парламенту. Други елемент се тиче владавине права, и пре свега, користећи језик преговора, поглавља 23 и 24. Трећа тачка се тиче даљег напретка у вези са дијалогом са Косовом.

А четврта, коју је премијер поменуо, али је није открио?

То су та три елемента о којима је било речи током наших преговора. Мислим да је господин Филе поменуо још да грађани треба што пре да виде и осете конкретан напредак у европским интеграцијама. Можда је то та четврта тачка.

Како ће поглавље 35 утицати на друга поглавља. Страхује се да би то поглавље могло да успорава преговоре по другим питањима?

Дијалог између Београда и Приштине је најбитнији механизам за напредак у вези са свеобухватном нормализацијом односа, као заједничким циљем, који је дефинисао Европски савет и који подржавају владе у Приштини и Београду. Пглавље 35 је механизам друге врсте. То је билатерални механизам између ЕУ и Србије. На Београду и Приштини је да напредују у вези са дијалогом, али наравно уз даљу политичку, моралну, чак и финансијску помоћ од стране ЕУ. У вези са тиме, мислим да је веома охрабрујуће то што чак и током изборне кампање, ни овде ни сада у Приштини, састанци нису прекинути.

МИСЛИМ ДА ЈЕ СВИМА ЈАСНО ДА ЈЕ САДАШЊА СИТУАЦИЈА У МЕДИЈИМА У СРБИЈИ НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋА

Од Србије се неће очекивати да призна Косово док то не учине све чланице. Шта ће се догодити кад оне промене своју политику? И на који начин је уопште могуће чланство Србије пре Косова?

Већ постоји једна веома важна обавеза Београда, али такође и Приштине из Споразума од 19. априла прошле године, да ниједна страна неће да блокира пут друге ка чланству у ЕУ. Није на мени да причам о намерама земаља чланица. Постоје различите политике у погледу статуса. Упркос томе, постоји јединствен став свих чланица који су оне изразиле у дискусијама, изјавама и одлукама Европског савета, што се тиче општег правца. Циљ наших заједничких напора мора да буде то што зовемо свеобухватна нормализација односа. То је такође захтев и очекивање од стране ЕУ и о томе нема недоумица. Није реч о признању Косова.

То подразумева потписивање још једног споразума?

Тешко би било да дође до свеобухватне нормализације у правом смислу те речи без потписивања даљих договора.

Бан Ки Мун није задовољан применом Бриселског споразума.

Акценат је ставио на формирање заједница српских општина...

Као што сам рекао мислим да су обе стране имплементирале већину обавеза које постоје у Споразуму од 19. априла. Дошло је до конкретних резултата укључујући и, на пример, локалне изборе на Косову који су кључан предуслов за даљи напредак. Мислим да је битно да видимо константан напредак и општи позитиван правац у испуњавању тих обавеза. Што се тиче заједнице српских општина, јасно је према Споразуму да је њено оснивање обавеза у складу са косовским законодавством, али и у интересу општина и грађана. Убеђен сам да ћемо наставити овај процес, који се није прекидао ни упркос политичким и другим тешкоћама, које смо доживљавали, нарочито током изборног периода.

Да ли са српским званичницима разговарате о Украјини?

Са Србијом која је веома битан политички партнер ЕУ стално разговарамо у вези са свим битним питањима и желимо плодотворну сарадњу и отворене дискусије. Наравно да је било речи о веома тешкој ситуацији у Украјини. Јасно је да Србија дели нашу дубоку забринутост због ситуације која се одвија и јасно је да Србија, такође, подржава територијални интегритет Украјине. ЕУ је у овом тренутку посвећена раду на дипломатском нивоу да дође до деескалације ситуације. То је наш највећи приоритет и желимо да сви наши партнери нађу начин да подрже ове напоре.

Да ли у Бриселу постоји разумевање за суздјан став Србије у вези са украјинском кризом?

Постоји разумевање за специфичност односа између Србије и Руске Федерације. И земље чланице имају своје веома битне и у неким случајевима веома развијене, чак и историјске односе са Русијом. Реч је, пре свега, о томе како да дође до побољшања ситуације и то је сада наш највећи заједнички изазов. И за ЕУ и за све наше partnere, укључујући и Србију.

Да ли се о Трећем енергетском пакету преговара и у овом тренутку без обзира на ситуацију у Украјини? Које ће бити обавезе Србије по питању Јужног тока?

Постоји законодавни и политички оквир и обавезе земаља чланица у вези са тиме. Србија је чланица и потписала је Споразум о Енергетској заједници и у складу са тим би требало да примени

Трећи пакет од почетка 2015. године. Влада Србије је сигурно свесна свега што то значи. Општа политичка и безбедносна ситуација је незгодна, али је било неколико састанака на нивоу министра енергетике Руске Федерације и с комесаром Етингером, који је на нивоу ЕУ задужен за енергетику.

Снажно подржавате слободу медија, али како тумачите прве кораке нове владе у том правцу - СНС је јавно критиковао јавни сервис, а било је покушаја да се одређени медији склопе из Народне скупштине.

Мислим да је свима јасно да је садашња ситуација у медијима у Србији незадовољавајућа. Због тога смо стално инсистирали да претходна и нова влада наставе посао у вези са имплементацијом медијске стратегије. Лично сам био задовољан када сам чуо у експозеу премијера јасну намеру да се усвоји пакет од три нова закона - закона о електронским медијима, о јавном информисању и још чекамо нацрт закона о јавним сервисима. Желимо да што пре дође до усвајања та три закона, али у том тренутку почиње највећи изазов. Њихова имплементација неће бити једноставна, јер треба да се поштују веома битни принципи као што је, на пример, транспарентност властности у овој области. Треба веома пажљиво пратити имплементацију овог законодавства, али јасно да је слобода медија камен темељац сваког демократског друштва. Није пријатно, али пре свега, није праведно када подаци из истрага цуре у јавност кроз медије. Мислим да је на свима, и у медијима и у институцијама, да поштују

опште принципе слободног информисања. Није прихватљиво да институције власти, да запослени у институцијама власти омаловажавају права грађана на овај начин. Што се тиче јавног сервиса, он има улогу и обавезу да посматра и критикује владу и влада то треба да разуме.

У овом тренутку у српском парламенту нема нити једне партије која се противи европским интеграцијама. Да ли је то добро за интеграције или проблем за развој демократије у Србији?

Парламент има веома битну улогу у свакој демократији, али има кључну улогу, такође, у вези са европским интеграцијама. Наравно да парламент мора да доследно и праведно прати имплементацију свих закона и мора да буде у прилици да поставља питања, да контролише институције власти. Позитивно је то што су грађани Србије у великој већини гласали за странке које подржавају европски пут Србије, али треба да будемо свесни тога да нису сви грађани убеђени у то да је тај пут најбољи. А треба да се поштују сви и мишљење свих грађана у свим битним темама у друштву, укључујући и европске интеграције.

Русија га слави, али Дан победе над фашизмом, 9. мај, у ЕУ се данас прославља само као Дан Европе, иако фашизма и даље има у Европи.

Дан Европе је дан када славимо и обележавамо постигнућа у вези са стварањем ЕУ током деценија после Другог светског рата. Кад обележавамо то што је дошло до једне уније, која акценат ставља на заједнички рад и реализацију заједничких циљева у вези са заједничким вредностима. Тог дана се сећамо да смо после рата успели да створимо нове околности мира и стабилности у Европи, да су се земље и народи који су ратовали ујединили у складу са заједничким вредностима. И није дошао крај у реализацији тих циљева, нарочито не што се тиче овог региона. Наш заједнички изазов сада је крај процесима европских интеграција - да укључимо све земље Европе у ову породицу. **ННН**